

Προς:
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Πειραιώς 132
11854 Αθήνα

Αρ. Πρωτ...: 314
Αθήνα, 26/01/2015

Θέμα: Δεύτερη Δημόσια Διαβούλευση επί της τελικής πρότασης της ΡΑΕ για την αναδιοργάνωση του Μηχανισμού Διασφάλισης Επάρκειας Ισχύος στο διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο ΕΣΑΗ, εκπροσωπώντας τις εταιρείες-μέλη του, στηρίζει τη διαδικασία απελευθέρωσης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού με βάση την ευρωπαϊκή στρατηγική στο χώρο της ενέργειας. Αυτό στην περίπτωση της Ελλάδας σημαίνει δημιουργία περισσότερων της μιας καθετοποιημένων εταιρειών με πλήρες χαρτοφυλάκιο που θα αποτελείται από μονάδες ηλεκτροπαραγωγής λιγνιτικές, υδροηλεκτρικές και φυσικού αερίου. Σε μια πραγματικά απελευθερωμένη αγορά δεν θα υπάρχει ανάγκη ρυθμιστικών μεταβατικών μηχανισμών, και αυτό αποτελεί βασική θέση του Συνδέσμου μας, καθώς το πλήρες σύνολο των μηχανισμών αγοράς θα αποκαλύπτει και θα αμείβει την πραγματική αξία της ενέργειας (σε κάθε χρονικό επίπεδο), της ισχύος, της ευελιξίας και των εφεδρειών. Καθώς όμως η ελληνική αγορά παραμένει μια κλειστή, στην πράξη μονοπωλιακή, αγορά διατηρείται ακόμα η ανάγκη για ρυθμιστικές παρεμβάσεις προς εξισορρόπηση, τόσο των ελλειπόντων μηχανισμών αγοράς, όσο και της μέγιστης δύναμης αγοράς της δεσπόζουσας επιχείρησης.

Είναι από όλους πια αποδεκτό ότι η μεγάλη διείσδυση των κυμαινόμενων ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή έχει αυξήσει δραστικά τις ανάγκες του Συστήματος για ευέλικτη ισχύ, ανάγκες οι οποίες στο μέλλον θα συνεχίσουν να έχουν αυξητική τάση. Χρειάζεται επομένως ένας μηχανισμός αγοράς που, μέσω της αμοιβής για την παροχή ευέλικτης ισχύος, θα εγγυάται τα απαραίτητα επίπεδα ευελιξίας στο Σύστημα.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΕΣΑΗ θεωρεί ως θετική εξέλιξη τη θέσπιση αγοράς ευέλικτης ισχύος στην Ελλάδα και κρίνει ως απαραίτητη την άμεση υλοποίηση της με εφαρμογή του προτεινόμενου μηχανισμού από την αρχή του τρέχοντος έτους.

Βρισκόμαστε ήδη στην 26^η Ιανουαρίου 2015 και η Ρυθμιστική Αρχή δεν έχει ακόμη θεσπίσει μηχανισμό αποζημίωσης των παρεχόμενων εκ μέρους των παραγωγών-μελών του ΕΣΑΗ υπηρεσιών διαθεσιμότητας ισχύος και ευελιξίας, τη στιγμή, μάλιστα, που ο προϋφιστάμενος Μηχανισμός Διαθεσιμότητας Επαρκούς Ισχύος (που εμπεριείχε και την αποζημίωση της εν λόγω υπηρεσίας) έχει καταργηθεί από την 01^η.01.2015. Εντούτοις οι υπηρεσίες διαθεσιμότητας και ευελιξίας συνεχίζουν να παρέχονται από τους παραγωγούς-μέλη του ΕΣΑΗ **υποχρεωτικά και αδιάλειπτα**, όπως άλλωστε αναφέρεται και στο κείμενο της ΡΑΕ για τη δημόσια διαβούλευση. Θεωρούμε συνεπώς δεδομένο ότι με τη θέσπιση του σχετικού νέου μηχανισμού ευέλικτης ισχύος η Ρυθμιστική Αρχή θα διασφαλίσει την αποζημίωση για την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών ήδη από την 01^η.01.2015 και εφεξής.

Όσον αφορά στην αποζημίωση της υπηρεσίας ευελιξίας, θεωρούμε ότι η προτεινόμενη μέθοδος προσδιορισμού της υποτιμά την αξία της παρεχόμενης υπηρεσίας, καθώς αυτή προσδιορίζεται κοστοκεντρικά και όχι βάσει του κόστους ευκαιρίας που ενέχει η παροχή της.

Εξ' όσων γνωρίζουμε, το αποφευγόμενο κόστος ή κόστος ευκαιρίας αποτελεί τη συνήθη και πλέον δόκιμη μέθοδο για τον προσδιορισμό αξίας μιας νέας υπηρεσίας. Επομένως ο προσδιορισμός της αξίας ευελιξίας μέσω του μονοσήμαντου υπολογισμού του σταθερού κόστους για την παροχή της υπηρεσίας αποκρύπτει την πλήρη έκταση της αξίας της υπηρεσίας ευελιξίας, όπως αυτή παρέχεται από τις μονάδες συνδυασμένου κύκλου.

Αναμένουμε ότι μετά τη θέσπιση μηχανισμού ευελιξίας η ελληνική αγορά θα συμπληρωθεί, το ταχύτερο δυνατό, και με προθεσμιακή, ενδοημερήσια και αγορά εξισορρόπησης. Παράλληλα, θα πρέπει να αναμορφωθεί δραστικά η λειτουργία της αγοράς εφεδρειών έτσι ώστε να συγκλίνει με τη διεθνή πρακτική. Χωρίς αυτές τις αναγκαίες αλλαγές οι μονάδες φυσικού αερίου, που δεν ανήκουν σε καθετοποιημένη εταιρεία, ουσιαστικά στερούνται κάθε δυνατότητας να διασφαλίσουν μέσω οιοδήποτε μηχανισμού αγοράς τα απαραίτητα έσοδα για την κάλυψη του σταθερού και κεφαλαιουχικού τους κόστους.

Ο Σύνδεσμός μας θεωρεί, παράλληλα, ως αρνητική εξέλιξη την απεμπόληση από το σχεδιασμό της αγοράς του σκέλους αγοράς αξιόπιστα διαθέσιμης ισχύος (availability), ιδίως καθώς η ελληνική αγορά ήταν ανάμεσα στις πρωτοπόρες σε ευρωπαϊκό επίπεδο στην υιοθέτηση μηχανισμών αγοράς ισχύος. Θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι η αρνητική για τη διαδικασία απελευθέρωσης της αγοράς αυτή κίνηση, γίνεται την ίδια ώρα που όλο και περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες ενσωματώνουν στις αγορές ενέργειας και αγορές ισχύος, ενώ διεθνείς οργανισμοί όπως η IEA, ο ENTSO-E και ο CEER αναδεικνύουν και σχεδιάζουν το άνοιγμα των αγορών ισχύος σε περιφερειακό επίπεδο, έτσι ώστε να εναρμονισθεί η νέα αυτή πραγματικότητα με το σταθερό στόχο για τη δημιουργία της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας.

Θεωρούμε ότι η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην εξόχως λανθασμένη εντύπωση που έχει καλλιεργηθεί για «υπερεπάρκεια ισχύος» στο ελληνικό Σύστημα. Ωστόσο, στα αμέσως προσεχή χρόνια η ζήτηση ηλεκτρισμού θα ανακάμψει στην ελληνική αγορά, καθώς η οικονομία επανέρχεται σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και η διασύνδεση των Κυκλάδων και κατόπιν της Κρήτης θα αυξήσει περαιτέρω σημαντικά τη ζήτηση στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα. Επιπλέον, μια σειρά από λιγνιτικές μονάδες θα τεθούν σε περιορισμένη λειτουργία, λόγω των ορίων εκπομπών που επιβάλλει από το 2016 η ευρωπαϊκή νομοθεσία και άλλες θα αποσυρθούν λόγω παλαιότητας. Παράλληλα θα συνεχιστεί η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα για την επίτευξη των στόχων του 2020, αλλά και των νέων στόχων που θέτει η Ε.Ε. με ορίζοντα το 2030. Αυτές οι αναμενόμενες εξελίξεις θα εντείνουν την πρόκληση, τόσο για επαρκή κάλυψη των αιχμών ζήτησης, όσο και των αναγκών ευελιξίας στην ελληνική αγορά κατά την επόμενη δεκαετία. Εξάλλου ήδη τους τελευταίους μήνες οι μονάδες φυσικού αερίου καλούνται καθημερινά να λειτουργήσουν παρέχοντας την απαραίτητη ευελιξία αλλά και συμβάλλοντας στην κάλυψη της ζήτησης, ιδίως μετά τη μείζονα βλάβη των δυο λιγνιτικών μονάδων στην Πτολεμαίδα.

Κατ' επέκταση καθίσταται σαφές ότι λανθασμένη αυτή εντύπωση δεν εδράζεται στα συμπεράσματα και τις αναλύσεις των περισσότερων μελετών επάρκειας, οι οποίες έχουν εκπονηθεί τα τελευταία χρόνια, ούτε και στην καθημερινή πια εικόνα απαιτήσεων και λειτουργίας του ηλεκτρικού Συστήματος αλλά μάλλον σε μια ιδιαίτερη, προβληματική και κοντόφθαλμη κατά την άποψη μας, ερμηνεία αυτών των μελετών. Είναι χαρακτηριστικό ότι και η πρόσφατη μελέτη επάρκειας που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο της παρούσας δημόσιας διαβούλευσης, διαπιστώνει ότι ιδίως από το 2018 το ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα θα ξεκινήσει να έχει εκ νέου σοβαρά προβλήματα επάρκειας ισχύος και θα χρειάζεται οπωσδήποτε εισαγωγές τις ώρες αιχμής για να καλύπτει τη ζήτηση, με ό,τι αυτό σημαίνει, με δεδομένα τα ζητήματα αξιοπιστίας που έχουν κατά καιρούς παρατηρηθεί σε σχέση με τις εισαγωγές από τις γειτονικές χώρες.

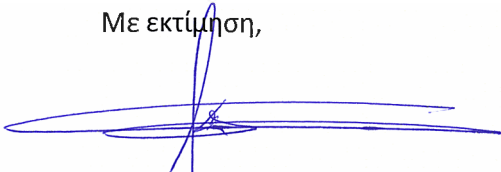
Επί των μελετών μάλιστα, θα θέλαμε να σημειώσουμε την αναγκαιότητα διατήρησης σταθερής κατεύθυνσης ανάμεσα στις μελέτες επάρκειας. Μια απότομη και χωρίς επαρκώς δικαιολογημένη βάση αλλαγή των μεγεθών και των συμπερασμάτων όσον αφορά στην επάρκεια ισχύος μεταξύ διαδοχικών μελετών, προκαλεί σύγχυση τόσο στους φορείς της αγοράς όσο και στις αρμόδιες αρχές (ελληνικές και ευρωπαϊκές), η οποία μπορεί και να οδηγήσει σε λανθασμένες εντυπώσεις, εκτιμήσεις και εν τέλει αποφάσεις.

Από τα προαναφερόμενα γίνεται συνεπώς κατανοητό ότι σε μελλοντικό χρόνο θα πρέπει να συμπληρωθεί ο σχεδιασμός της ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού και με έναν μηχανισμό αγοράς αξιόπιστα διαθέσιμης ισχύος, ο οποίος φυσικά θα πρέπει να μπορεί να είναι ανοικτός στη διασυννοριακή συμμετοχή, ώστε η ελληνική αγορά να μπορεί να ενσωματωθεί με τον καλύτερο τρόπο στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρισμού.

Ως κατακλείδα, θέλουμε να υπογραμμίσουμε την ιδιαίτερη σημασία που έχει η διατήρηση ενός σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου στην αγορά ηλεκτρισμού, η οποία από τη φύση της περικλείει μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Για το λόγο αυτό είναι ζωτικής σημασίας να μη δημιουργούνται ασυνέχειες ούτε και απότομες και αυθαίρετες μεταβολές στο ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς θεωρούμε ότι με τον τρόπο αυτό θίγεται η εμπιστοσύνη των επενδυτών, άρα δυσχεραίνει η υλοποίηση νέων και η διατήρηση υφιστάμενων επενδύσεων στην ηλεκτροπαραγωγή με τελική συνέπεια να υποσκάπτεται η ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας.

Ο Σύνδεσμος μας παραμένει πάντα διατεθειμένος να συμβάλλει μέσα από ουσιαστικό και εποικοδομητικό διάλογο με τους φορείς της αγοράς, τόσο σε ελληνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην πραγματική απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρισμού και την ενσωμάτωση της στην ευρωπαϊκή ενεργειακή κανονικότητα.

Με εκτίμηση,

Αναστάσιος Καλλιτσάντης
Πρόεδρος